

NASZ GŁOS

TYGODNIK

Warunki prenumeraty we frankach franc.:
1 mies. — 1 fr. 20 ctm.; 3 mies. — 3 fr. 50 ctm.;
6 mies. — 7 fr. Należność nadsyłać
w listach poleconych (Recommande, Einschreiben)
banknotami. Adres «NASZ GŁOS» Moskwa, Gł.
pocztamt 602. Numer pojedynczy — 30 ctm.

24

Czerwiec r. 1932

Nr. 5 — Pok 1.

CORAZ GORZEJ...

W świecie kapitalistycznym — coraz gorzej. Kryzys — paraliż postępowy samych podwalin us troju kapitalistycznego rozwija się w tempie, w obrotach którego błędna najmroczniejsze przepowiednie pesymistów. Z niewidzianą siłą kryzys rozżarza sprzeczności i konflikty imperialistyczne i PRZYSPIESZA ich «rozwiązanie» na drodze wojny, drodze nowego podziału świata.

Im dalej — tym gorzej. — Im gorzej w świecie kapitalistycznym, im ostrzejszy kryzys — tym CZĘŚCIEJ odbywają się konferencje. Dyplomaci imperialistyczni, przygotowujący krok za krokiem kapitalistyczne wyjście z kryzysu — wojnę — jadą jak opętani — pędzeni czarną zmagorą rozruchanego żywiołu kryzysu — tam i z powrotem, z Gienewy do Lozanny i z Lozanny do Gienewy. Szukają oni środków, które mogłyby ukryć przed najszerszymi masami pracującymi rzeczywistość stan rzeczy, swoje zbrodnicze plany; szukają środków zorganizowania nowego podziału świata.

Temu celowi podporządkowano ostatnie konferencje w Gienewie, temu celowi podporządkowana jest konferencja, odbywająca się obecnie w Lozannie dla «rozpatrzenia» moratorium, spraw reparacji (odszkodowań) i długów międzysojuszniczych.

Konferencja lozańska stoi przed faktem dokonanym. Niemcy, — znajdując się na skraju przepaści — nie mogą więcej płacić państwom zwyciężcom: Francji, Anglii, Włochom, Belgii i t.d. reparacji (odszkodowań wojennych).

Reparacje, wyciskane z Niemiec, stanowią fundament całego skompilowanego węzła międzynarodowych zobowiązań finansowych — znanych pod nazwą międzysojuszniczych długów wojennych. Państwa imperialistyczne: Francja, Włochy, Belgia i Anglia, które wyszły zwycięsko z wojny imperialistycznej 1914—18 r. pompują z pobitych Niemiec — na podstawie planów Dausa — odszkodowania wojenne. One zaś ze swej strony, muszą znaczną część tych odszkodowań oddać głównemu grabieżcy imperialistycznemu, b. sojusznikowi w wojnie 1914 r. — St. Zjedn. — tytułem długów wojennych. Sytuacja więc jest taka: skoro Niemcy nie płacą odszkodowań, inne państwa imperialistyczne nie chcą płacić St. Zjednoczonym długów międzysojuszniczych. Skoro kryzys «zamraża» źródło niemieckie — państwa zwycięskie musiałyby płacić St. Zjednoczonym z własnej kieszeni, tymbarziej, że przeważnie są one puste i wiatr z nich wieje.

Jak więc widzimy, sprzeczności pomiędzy reparacjami a długami międzysojuszniczymi nierozwiewnie zacierają się o siebie.

W ogniu kryzysu FAKTYCZNIE rozpadły się wszystkie umowy międzynarodowe, dotyczące reparacji i długów międzysojuszniczych, szczególnie nie planu Junga i nikt nikomu nie może płacić.

Stąd kryzys reparacji, kryzys długów międzysojuszniczych. Kryzys reparacji — grzesznego owocu systemu wersalskiego — jest tylko odzwierciedleniem kryzysu i gnicia CAŁEGO systemu wersalskiego. Kryzys ten wyraża się netylko w tym, że Niemcy nie mogą płacić reparacji, że Francja nie chce pójść na ustępstwa, że St. Zjednoczone nie zgadzają się na skreślenie długów międzysojuszniczych i nie biorą nawet udziału w konferencji lozańskiej i że Anglia i Francja stara się rzucić na St. Zjednoczone winę za załamanie się konferencji. Kryzys kłębka reparacji wyraża się w tym, że najszerze masy Niemiec, na które spada cały ciężar spłaty, groźnie podnoszą pięść przeciw haniebnyemu systemowi wersalskiemu, przeciw dalszemu zakuciu Niemiec w niewolnicze dyby systemu wersalskiego.

Zażarta walka wokół reparacji pokazuje nam w przekroju walkę pomiędzy imperialistami o hegemonję, o nowe rozstawienie sił. Sprawa nowego podziału już podzielonego świata stoi na porządku dziennym.

Decyzja pięciu państw co do chwilowego odroczenia spłat reparacyjnych dowodzi, że państwa imperialistyczne nie mogą stępić wciąż rosnących i zaogniających się sprzeczności SWOIM KOSZTEM.

Zrozumiałym więc jest, że konferencja lozańska w najmniejszej mierze nie może rozwiązać tych sprzeczności. Konferencja lozańska zamiast niemożliwego rozwiązania, narazie odroczyła tylko termin rozwiązania spraw reparacji, tym samym jeszcze bardziej płacząc groźną sytuację międzynarodową.

W takich warunkach z całą groźbą widać wysiłki imperialistów do rozwiązania i stępienia ostrza sprzeczności imperialistycznych KOSZTEM ZSRR. Zachować system wersalski kosztem ZSRR, — oto kościć wszystkich zakulisowych kombinacji konferencji lozańskiej. Głośno znów się mówi o planie federacji nadunajskiej, o sojuszu francusko-niemieckim przeciw ZSRR.

Konferencja lozańska to jeszcze jedna próba spinania sprzeczności imperialistycznych kłębkiem antyradzieckim. Konferencja lozańska dąży do utrzymania planu Junga. Niemcy mają nadal dźwigać brzemień reparacji. Konferencja lozańska t. zn. Francja i Anglia usiłuje wzmocnić system wersalski.

Kryzys wersalski trwa. Konferencja — konsylja ratowania systemu wersalskiego — odbywają się coraz częściej. Lecz żadna z tych konferencji nie jest w stanie poruszyć z martwego punktu ciężki kamień kryzysu sprzeczności imperialistycznych. Z całą ostrością postawione zostały dwie drogi wyjścia z kryzysu: droga kapitalistyczna i rewolucyjna.

Masy pracujące stają do szturmowi kapitalizmu, do szturmowi systemu wersalskiego. Zwycięstwo proletariatu, obalając świat gnijącego kapitalizmu, skreśli kwestję reparacji i długów międzysojuszniczych.

Wściekła wyprawa przeciw KPM prowadzącej masę pracującą po drodze rewolucyjnego wyjścia z kryzysu

Przygotowania do zakazu Kompartii Niemiec

Prasa hitlerowska wzywa do mordowania wodzów komunistycznych

BERLIN, 26 (RAT). Omawiając wczorajsze wizyty wodzów hitlerowskich w ministerstwie spraw wojskowych i spraw wewnętrznych «Tegliche Rundschau» stwierdza, że istnieją ZUPEŁNIE KONKRETNE PLANY ZAKAZU PARTII KOMUNISTY CZNEJ.

Według informacji pisma «pewne koła» sądzą, że rząd ogólnoniemiecki za przykładem Polski i Finlandji unieważni glosy, zebrane przez partię komunistyczną podczas wyborów do sejmiku 31 lipca, by na tej drodze dać sztuczną większość sejmowi tym dwum partjom, które będą głosowały za rządem, to znaczy hitlerowcem i nacjonalistom. Przesłanką do tego jest zakaz partii komunistycznej, o co otwarcie walczy hitlerowcy.

Centralny organ hitlerowców «Felkische Beo-

bachter» dalej prowadzi naganę na partię komunistyczną, otwierając nawolując do zamordowania wodzów komunistycznych i do napadu na Dom im. Karola Libknechta, gdzie znajdują się centralne instytucje Kompartii.

«Rote Fane» wzywa robotników socjaldemokratycznych do zwracania się w jedną ogromną miljonową armię klasy robotniczej dla zorganizowania żelaznego oporu reakcji faszystowskiej.

Wskazując na olbrzymie znaczenie masowego strajku politycznego, jako środka walki, i przypominając masowy strajk proletariatu berlińskiego w r. 1923, «Rote Fane» nawołuje robotników, by nazajutrz rano zbrali się w fabrykach przed rozpoczęciem pracy i, by omówili konkretnie sprawę strajku.

Na progu drugiej pięcioletki

Plany drugiej pięcioletki w Azji Centralnej

TASZKIEN, 27 (RAT). Na rozszerzonym plenum Rady gospodarczej Azji Centralnej, które się odbyło z współudziałem dyrektorów, specjalistów i szturmowców największych przedsiębiorstw i gospodarstw radzieckich Azji centralnej, omawiano zagadnienia drugiej pięcioletki w skali miejscowej.

Plenum stwierdziło cały szereg poważnych zwycięstw republik środkowo-azjatyckich w walce o niezależność Związku Radzieckiego pod względem surowców bawełnianych i o uprzemysłowienie kraju. Obszar zasiewu z 3.734 tys. ha wzrósł do 4.887 tys. ha. W tej liczbie bawełna z 726 tys. do 1.364 tys. Trzykrotnie wzrosło wydobycie węgla i dwukrotnie ropy. Poraz pierwszy powstał w Azji centralnej przemysł siarczynowy, cementowy, włókienniczy i jedwabniczy. Na 1 maja 1932 roku skolektywizowano 66 proc. gospodarstw dechkańskich.

Sprawozdania przewodniczącego państwowej komisji planującej Azji centralnej, tow. Rozita i przewodniczących państwowych komisji planujących 5-tych republik narodowościowych Azji centralnej, określiło podstawowe zarzysy drugiej pięcioletki całego kompleksu centralno-azjatyckiego jako też każdej z republik narodowościowych z osobna.

Pod koniec drugiej pięcioletki obszar zasiewu bawełny w Azji centralnej wynosić będzie 2.466 tys. ha. Zbiory w r. 1937 wynosić będą 45 mil. pudów bawełny surowej.

W połowie 2 pięcioletki zostanie całkowicie zakończona mechanizacja podstawowych procesów gospodarki bawełnianej; zaś pod koniec 2 pięcioletki wydajność pól bawełnianych wzrośnie o 75 proc. w porównaniu z rokiem bież. Nastąpi to dzięki wprowadzeniu plodozmiennu i lepszemu wykorzystaniu nawozów sztucznych, a także na drodze organizacyjno-gospodarczego wzmocnienia kolektywów, polepszenia pracy SMT i gospodarstw radzieckich.

Obszar zasiewu pod rośliny kuczynkowe wynosić będzie 66 tys. ha, zaś ryżu 172 tys. ha.

W drugiej pięcioletce Azja centralna zbuduje stacje elektryczne o mocy ogólnej 1.500 tys. kilowatów; wydobędzie około 11 mil. tonn węgla i około 3,4 mil. tonn ropy. Na tej podstawie energetycznej zostanie wybudowana Almatyjska fab-

ryka topienia miedzi, Karamażarska f-ka ołowiu, Czyczyska f-ka cynku, 4 kombinaty chemiczne, oraz rozwinię się przemysł metalowy rzadko spotykanych metali, prócz tego, rozwinię się przemysł lekki i spożywczy.

Ogólna ilość nowych linii kolejowych dosięgnie 2.400 kilometrów, 700 km. linii kolejowych zostanie zelektryfikowane. Prócz tego utworuje się 10,6 tys. km. szos i ustanowi się 19.000 km. nowych linii lotniczych.

Sieć komunikacyjna w porównaniu z r. 1932 wzrośnie dwukrotnie.

Tow. Milutin, zastępca przewodniczącego państwowej komisji planującej ZSRR, wskazał na to, że zbyt słabo jeszcze opracowano 3 zagadnienia, decydujące dla drugiej pięcioletki Azji centralnej. Mianowicie, badanie ziemi, urodzajność bawełny i mobilizacja wewnętrznych zasobów budowlanych.

Plenum rady gospodarczej centralnej Azji w specjalnej rezolucji podkreśliło specjalizację poszczególnych republik narodowościowych Azji centralnej podczas 2 pięcioletki.

Uzbekistan, posiadając pierwszeństwo w produkcji bawełny, zostanie jednym z głównych ośrodków radzieckich w produkcji miedzi.

Turkmenia będzie bardzo poważnym ośrodkiem przemysłu chemicznego. W przeciągu 2 pięcioletki wybuduje ona Karabugacki i Gaurdacki kombinaty chemiczne.

Tadżykistan będzie podstawowym ośrodkiem ZSRR w produkcji bawełny egipskiej i będzie jednym z decydujących rejonów wydobycia ołowiu, cynku i złota. Podczas drugiej pięcioletki również okręg Górno-Badachszański, który wchodzi w skład Tadżykistanu, przystąpi do wykorzystywania bogactw mineralnych Pamiru.

Kraj Kirgiski zajmie jedno z przodujących miejsc w radzieckiej skali w produkcji metali kolorowych, zaś w skali środkowo-azjatyckiej za chowa swoje miejsce kierownicze w hodowli bydła i w przemyśle górniczym.

Wreszcie Kara-Kalpatja będzie głównym ogniskiem produkcji lębunu dla całego Związku Radzieckiego, budując jednocześnie znaczne kombinaty przemysłowe i rozwijając w tym czasie na wielką skalę uprawę bawełny, hodowlę bydła i zasiew ryżu.

Nadać bojowe tempo budownictwu hydrostacji nad Wołgą Środkową

Rozmowa z naczelnikiem budowy hydrostacji nad Wołgą Środkową — akad. Winterem

W związku z ostatnią uchwałą RKL ZSRR o budownictwie hydrostacji nad Wołgą Środkową, kierownik wyżej wymienianej budowy zakomunikował współpracownikowi RAT, co następuje:

«Decyzja ta praktycznie rozstrzyga cały szereg ważnych zagadnień związanych z budownictwem największego przedsiębiorstwa hydroelektrycznego w skali światowej. Definitywnie już zdecydowano rozpocząć budowę hydrostacji pod Bałachną (rej. Gorodca), gdyż rosnący w szybkim tempie przemysł kraju Niżgorodzkiego wymaga gwałtownego powiększenia bazy energetycznej rejonu.

Plany budowy hydrostacji zmuszają do wyłączenia wszystkich sił dla wykorzystania roku bieżącego na roboty wstępne, by stworzyć przesłanki dla forsownej pracy w latach następnych. Koniecznym jest, by wszystkie komisariaty ludowe w jaknajkrótszym czasie wykonały zobowiązania, które nałożyła na nie RKL.

Ludowy Komisariat Rolnictwa musi jaknajprędzej przekazać wystarczającą ilość sownożów i dostarczyć specjalnych terenów dla zorganizowania gospodarstw warzywnych i mleczarskich. Gospodarstwa te muszą się nastawić na obsługiwanie ogromnych mas ludności, prawdopodobnie około 150 tys., włączając w to już robotników pracujących na samej budowie, ich rodziny, obsługę techniczną i t.d. Trzeba będzie około 80 tys. ha dla zorganizowania tych gospodarstw.

Odpowiedzialne zadanie ma również Ludowy Komisariat Wodny w dziedzinie zabezpieczenia naszego budownictwa w holowniki i flocie specjalną. Całe zamowienie w Ludowym Komisariacie Wodnym sięga 13 milionów rubli.

Należy jaknajbardziej forsować badania terenu i poszukiwania prowadzone obecnie przez centralę hydroelektryczną w tym celu, by zarząd nasze go budownictwa mógł przeprowadzić dodatkowe badania i przystąpić do opracowania ogólnego projektu hydrostacji nad Wołgą Środkową.

Tempo pracy na naszym budownictwie zależy od pomyślnego rozwiązania wszystkich poruszonych zagadnień. Koniecznym jest jaknajintensywniejsze wykorzystanie roku bieżącego dla prac wstępnych, by już na początku roku przystąpić do prac podstawowych (RAT).

Zakończenie rejonowej konferencji partyjnej w Marchlewsku

(Telegr. od wł. koresp.).

Dziś, 26 b. m., zakończyły się prace Rej. Konferencji partyjnej. W dyskusji wypowiedziało się 27 delegatów, którzy przeprowadzili bolszewicka krytykę i samokrytykę. Również samokrytykę przeprowadzili członkowie komitetu partyjnego. Podstawowa rezolucja uznała pracę komitetu partyjnego za słuszną, podkreślając jednocześnie ca-

Dalsze walki w Chinach

SZANGHAI, 27 (RAT). 25 czerwca 3 samoloty w pobliżu wyspy Linczen zbombardowały eskadrę admirała Czen-Dze, komendanta floty kantonńskiej, który zbuntował się przeciwko Czen-Dzi-Tanowi i odprowadził część floty kantonńskiej w kierunku wyspy Chajnan. Na bombardowanie samolotów statki wojenne odpowiedziały strzałami armatnimi. Dotychczas nie ma jeszcze wiadomości o ilości ofiar.

Według komunikatu Reutera armia Czen-Dzi-Tana w pobliżu Tan-Dzia-Wania zagarnęła po uporczywej walce cztery małe kanonierki z eskadry Czen-Dze. Kanonierki odprowadzono do Kantonu.

Czen-Dzi-Tan szykuje się do napadu na wyspę Chajnan. W Luj-Dżou wybudowano lotnisko i zebrano wielką ilość materiałów wybuchowych. Do tychczas nie przyniosły żadnego skutku próby rządu nankińskiego w kierunku pokojowego rozwiązania starcia pomiędzy Czen-Dzi-Tanem i Czen-Dze.

Ze źródeł chińskich podają, że poseł portugalski w Chinach zażądał od rządu nankińskiego powzięcia ostrych środków i zakończenia wojny domowej w rejonie Makao, albowiem wypadki obecne zagrażają życiu i majątkowi rezydencji portugalskiej w Makao i rejonach sąsiednich. W związku z tym, Wan-Dzin-Wej posłał telegram do Czen-Dzi-Tana i Czen-Dze, żądając gwarancji bezpieczeństwa dla posłów zagranicznych.

Strajk w przedziałach jedwabiu w Szanghaju

SZANGHAI, 27 (RAT). Ostatnio w związku z kryzysem przemysłu jedwabniczego przedsiębiorcy wprowadzili 12-godzinny dzień pracy i obcięli zarobki dniówkowe do 42 centów. W odpowiedzi na to robotnicy i pracownicy kilku przedziałów jedwabiu ogłosili strajk, żądając wprowadzenia 10-godzinnego dnia pracy i dniówek w wysokości 58 centów. Ilość strajkujących sięga 1.000. Właściciele kilku innych przedziałów jedwabiu, w obawie przed zaburzeniami przerwali pracę. Ogółem na ilość bezrobotnych w przemyśle jedwabniczym sięga 6.000. Na czele strajku stoi związek zawodowy robotników przemysłu jedwabniczego.

Według informacji prasy chińskiej, zanosi się na strajk pracowników aptek chińskich, domagających się podwyższenia płac.

Francuski przemysł wojenny pracuje pełną parą

PARYŻ, 24 (RAT). Ostatnie posiedzenie akcjonariuszy spółki Goczki, która zajmuje się głównie produkcją amunicji, armat, karabinów maszynowych, samolotów i samochodów potwierdziło sprawozdanie, wskazujące na to, że spółka ta w r. 1931 dostąpiła 12 milionów franków czystego zysku. (Dla porównania podajemy, że w r. 1930 Goczki otrzymał 8 milionów franków czystego zysku). Sprawozdanie rady nadzorczej tej spółki akcyjnej podkreśla, że przedsiębiorstwa amunicyjne pracują na całą swoją wydajność i wskazuje również na to, że otrzymały one znaczne zamówienia na produkcję 13-milimetrowych karabinów maszynowych. Wytwórczość tego rodzaju broni rozpoczęła się w roku ubiegłym. W roku bież. rozszerzy się ona jeszcze bardziej. Na początku roku 1931 spółka akcyjna Goczki otrzymała cały szereg innych zamówień amunicji. W związku z tym ilość robotników fabryk broni w Kliszy i Lewalnia w przeciągu ostatnich miesięcy znacznie wzrosła.

Czerwona Marchlewszczyzna pozdrawia komunistyczną partję Polski

Telegram Rejon. Konfer. Partyjnej—KG KPP

Druga rejonowa konferencja partyjna rej. Marchlewskiego w imieniu mas pracujących Czerwonej Marchlewszczyzny, które wraz z innymi narodami Związku Radzieckiego zwycięsko kończą pierwszą pięcioletkę w ciągu lat czterech, i szukają się do zbudowania w przeciągu drugiej pięcioletki społeczeństwa bezklasowego, przesyła swe płomienne pozdrowienie Komitetowi Centralnemu Komunistycznej Partji Polski, która w najcięższych warunkach rozpasanego faszystowskiego teroru zwycięsko mobilizuje proletariatu, pracujących chłopów i narody uciskane do walki rewolucyjnej przeciwko dyktaturze faszystowskiej w obronie Związku Radzieckiego i o Radziecką Polskę.

KUSZYŃSKI

Kapitalistyczne parki „ludowe” są narzędziem ogłupiania mas pracujących — parki socjalistyczne w ZSRR wychowują nowe pokolenie, ludzi socjalizmu

Centralny Park Kultury i Odpoczynku — pierwszy park socjalistyczny

Jednym z najbardziej charakterystycznych ośrodków życia nowej Moskwy — stolicy kraju budującego socjalizm — jest Centralny Park Kultury i Odpoczynku. Położony nad samą rzeką Moskwa, gęsto zaludniony, jest on teraz ulubionym miejscem odpoczynku i rozrywek olbrzymich mas robotniczo-pracowniczych. Przed trzema laty miejsce parku zajmowały pustkowia i gruz. Z tego olbrzymiego śmietnika wyrósł w tym czasie piękny park, zajmujący słusznie jedno z pierwszych miejsc w budownictwie ZSRR. PKO jest już parkiem typu socjalistycznego.

Parki burżuazyjne są dopełnieniem całości kształtu kultury burżuazyjnej. Są one przeznaczone bądź to dla nielicznej garstki warstw posiadających; wtedy są przepięknie urządzone pod względem zewnętrznym, ale nic ponadto, bądź też są to t. zw. «parki ludowe». Ten gatunek parków obliczony faktycznie na masy robotnicze ma swój wyraźny charakter. Trochę karuzeli, dużo światła elektrycznego, klownów innych błyskotek, chiromantek, dużo pornografii i już. Cel klasowy jest jasny. Chodzi o odciążenie mas robotniczych od ich życia i walki, chodzi tu o stworzenie złudzeń dobrobytu, o dalsze ogłupianie robotnika.

Nic podobnego niema w socjalistycznym Parku. Rola jego w budownictwie socjalistycznym jest zupełnie jasna; dobitnie ją określa uchwała MK WKP(b) z 3-IX 1930. «Park Kultury i Odpoczynku jest instytucją nowego typu, która uzgadnia szeroką robotę wychowawczo-polityczną z opieką nad zdrowiem milionowych mas pracujących».

Pierwszy Centralny Park Kultury i Odpoczynku (CPKO) jest dzieckiem pierwszej pięciolatki. Nakłada to na nim wyraźne piętno. PKO jest ściśle związany z proletariatem moskiewskim. Chodzi nie tylko o specjalne dni czy imprezy parku przeznaczane dla poszczególnych ważnych fabryk, ale właśnie o istotną pracę parku.

Centralną aleją PKO jest t. zw. aleja szturmowców. Wzdłuż alei stoją postumenty z popiersiami najlepszych szturmowców

«Smyczki». Plac ten obliczony na dziesiątki tysięcy współuczestników, dzień w dzień jest miejscem wieców i zebrań. Dziesiątki tysięcy bywalców parku czerpie tu wiedzę i zapal do dalszej pracy.

Parkowi wreszcie udało się dopiąć rzeczy najtrudniejszej. Połączył on w swej pracy wszystkie znane metody pracy masowej i zjednoczył je dookoła głównego ośrodka — życia proletariatu radzieckiego — dookoła pracy twórczej.

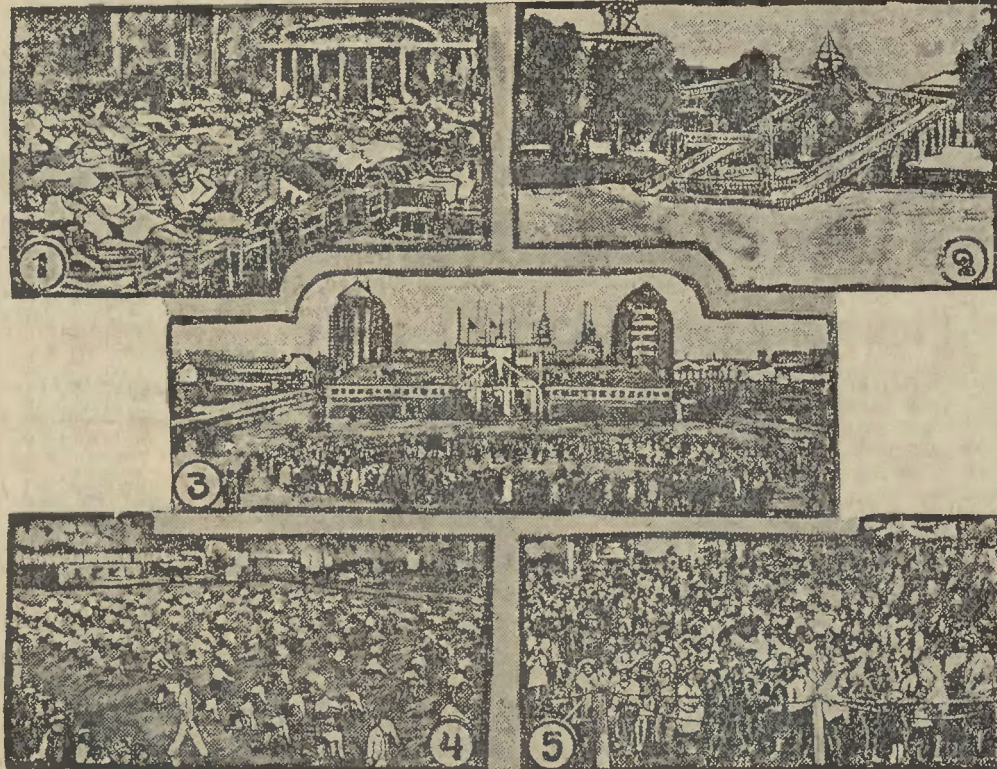
Pracownicy parku t. zw. «masowcy» w rzeczy samej przeprowadzają to trudne zadanie. Przeszło 100.000 gości parku trzeba objąć codziennie pracą rozrywkowo-kształ-

torja chemiczne i najrozmaitsze wystawy — dają kolosalne możliwości lekkiego, pogładowego powiększenia zapasu wiedzy robotnika i uzbrojenia go do dalszej pracy. Pozwolimy sobie na przytoczenie tu kilku z 2.000 odpowiedzi na zeszłoroczną ankietę «czego się nauczyłem w PKO?»

«Dowiedziałem się o locie podbiegunowym (robotnik niewykwalifikowany 20 lat — szturmowiec).

Zapoznałem się z robotami wiertniczymi w przemyśle naftowym i torfowym (uczeń lat 17).

Jakie mamy najnowsze zdobycze w dzie-

CENTRALNY PARK KULTURY I ODPOCZYNEK U: 1. «Godzina ciszy». 2. Wielka skocznia w CPKO. 3. Tańce masowe pod gołym niebem. 4. Masowa gimnastyka. 5. Wiec dziesiątków tysięcy na placu «Smyczki».

cają. Kilkaset masowców przerabiających specjalnie kursy pracy masowej, faktycznie ogarniają swojemi wpływami masy bywalców parku.

Oto na specjalnych placach setki młodzieży pod przewodnictwem 4 masowców śpiewają pieśni. (Najpopularniejszą z nich jest «Marsz szturmowców»). Znowuż obok 2 masowców przeprowadza niemierną liczną «wiktorynę» (pytania i odpowiedzi na aktualne tematy) tam znowu grupa masowców gra jednoaktówkę, popularyzując w formie scenicznej najważniejsze dyrektywy i uchwały partii i rządu. W całym parku kipi praca, żywa, urozmaicona przepojona jednym czynnikiem — hasłem «wszystko na budownictwo socjalistyczne».

Park jednak poza ściśle propagandystyczno-wytwórczą robotą prowadzi jeszcze olbrzymią pracę naukową. Specjalny ośrodek techniki, rozsiane po wszystkich lokalach i gmachach parkowych kąciki elektryfikacji, pawilony chemii, specjalne labora-

torie sztucznego nawodniania w kolektywach. (rob. rolny lat 43).

Obliczyłem, że użycie łożysk kulkowych kilkakrotnie zmniejsza wydatki na energję (robotnik 30 lat).

Uczyłem się języków obcych (ślusarz, 18 lat).

Śpiewałem nowe piosenki i ćwiczyłem (ślusarz 25 lat).

Już z tego pobieżnego zbioru wysuwa się dużo wniosków. Podkreślimy tylko jeden; charakter naukowo-wychowawczy wiadomości nabytych w parku. Świetnie nasze zdanie ilustruje jeszcze jeden charakterystyczny moment w pracy Parku — wystawa związku wynalazców robotniczych. Dziesiątki maszyn prostych i złożonych z podanym tu obok ich znaczeniem dla gospodarstwa krajowego widać we wszystkich zakątkach Parku. Specjalnie wyznaczeni specjaliści opowiadają zebranym o znaczeniu i roli tych maszyn, przyczyniając się do powstania nowych setek robotników-wynalazców.

20 tys. klm. linii kolejowych więcej niż w roku 1913 w ZSRR

W tym samym czasie, gdy naskutek szalejącego kryzysu gospodarczego kurczy się w krajach kapitalizmu z roku na rok obrót kolejowy w ZSRR, jedynym kraju na świecie, który nie zna kryzysów, bujnie rozwija się kolejnictwo, dając z roku na rok coraz świetniejsze cyfry wzrostu.

W ostatnich trzech latach przewóz pasażerów w ZSRR wzrósł o 147,8 proc.

W Stanach Zjednoczonych zaś w jednym tylko roku 1931 przewóz pasażerów w porównaniu z r. 1930 spadł o 18 proc. W całym świecie kapitalistycznym nieprzerwanie przewóz pasażerski spada podczas gdy w ZSRR rozwija się niepowstrzymanie.

Przewóz w milionach pasażerów:

Rok	ZSRR	St. Zjedn.	Anglja
1913	184,8	983,7	1000,2
1929	365,2	780,5	928,9

Nowe złoża naftowe w ZSRR

Niedawno wykryte źródła ropy naftowej w Sterlitamaku dały bodźca do dalszych poszukiwań płynnego paliwa w rejonie

Rok	557,7	718,0	916,8
1931	721,5	588,8	890,3

W niemiernym szybkim tempie rośnie długość linii kolejowych w ZSRR. Z 58.500 klm w r. 1913 wyrosła ona do 76.900 klm w r. 1928 i do 80.900 klm w r. 1931.

Wzrost długości sieci kolejowej w ZSRR idzie równomiernie z rozwojem budownictwa socjalistycznego. Eksploatacyjna długość sieci kolejowej w r. 1932 przewyższy sieć kolejową byłej Rosji carskiej (w granicach ZSRR) o 24.000 klm. W tym samym okresie w świecie kapitalistycznym budownictwo całkowicie zamarło i w ciągu ostatnich czterech lat zupełnie się już nie rozwija.

Wreszcie słów kilka o masowcach. W czterech PKO w Moskwie pracują tysiące masowców. Jest to faktyczny kwiat młodzieży robotniczej, która, pracując pożytecznie, sama się uczy. Trudno wyobrazić sobie lepszych i czynniejszych budowniczych — twórców nowego życia — socjalizmu.

Specjalną uwagę należy zwrócić na t. zw. jednodniowe ośrodki odpoczynku. Robotnicy, zwłaszcza zaś pracujący w przemyśle szkodliwych dla zdrowia, otrzymują w swoich organizacjach zawodowych specjalne kartki na spędzenie dnia w Parku. Tu spędzają oni wzorowo dzień, na wolnym powietrzu, otrzymując bezpłatnie wszystko i nazajutrz wracają wypoczęci do pracy. Podkreślić należy, że nie są to jednostki. Już zeszłego lata z instytucji tej skorzystało około 120.000 robotników moskiewskich; w r. b. przewidywany jest znaczny wzrost tej liczby.

PKO jest cudownie wyposażony we wszystkie inne pomoce naukowe i przyrzędy sportowe. Tak więc biblioteka czytelnia wydaje dziennie przeszło 4.000 książek, specjalny kącik międzynarodowy wypożycza książki i broszurki zagraniczne, jednocześnie prowadząc konsultację języków obcych i wcielając w życie wychowanie międzynarodowe. Tuż obok znajduje się lokal moprowy.

Również inne instytucje parkowe są przystosowane do potrzeb ludności pracującej. Tak więc olbrzymią część terytorjum parku zajmują t. zw. miasta dziecięce. Matka-robotnica ma możliwość za minimalną opłatą zostawić w ręku fachowców swe dziecko na cały dzień i odebrać je dopiero wracając do domu.

Dla ludzi nerwowych w całym parku są specjalne t. zw. zakątki ciszy, gdzie panuje bezwzględny spokój i cudownie można pracować na wolnym powietrzu.

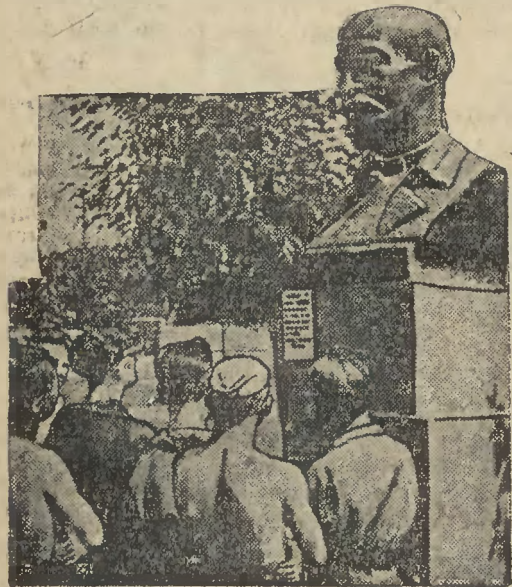
PKO spełnia również swoje obowiązki wobec obrony kraju. Specjalne ośrodki obrony przeciwgazowej — wojenny i morski — szkolą młodzież pracującą ZSRR do obrony granic Związku przed najazdem imperialistów.

Kolosalne znaczenie ma wreszcie w PKO sprawa kultury fizycznej. 1.425.000 osób brało udział w pracy sportowo-gimnastycznej Parku w roku ubiegłym.

PKO jest nie tylko w Moskwie. W Leninogrodzie od roku 1931 buduje się PKO obliczony na 200.000 osób dziennie.

Olbrzymi PKO o obszarze 1.500 ha ma Charków. Rozpoczęto budowę PKO w Kijowie, Baku, Rostowie n/Donem, Taszkencie i wielu, wielu innych miastach ZSRR.

Park Kultury i Odpoczynku — park budujący socjalizm, godnie spełnia swoje zadanie. Świetnie w myśl dyrektywy partyjnej, «uzgadnia on robotę polityczno-wychowawczą z opieką nad zdrowiem milionów mas pracujących».

ZSRR. Cały szereg twarzy robociarskich, znamionujących niezłomną wolę do czynu, do walki o socjalizm. W parku istnieje cały szereg alei poświęconych poszczególnym przemysłom. Jest więc aleja czarnej metalurgii, naftowa, przemysłu elektrycznego, i td., i td. Najpotężniejsze jednak wrażenie bezwzględnie sprawia aleja opiewająca epopeję Magnitogorską. Hasła, obrazy, fotomontaże i wreszcie wykresy i grafiki bez końca, dają nam obraz walki i rozwoju 40-tysięcznego kolektywu Magnitostroju. I znowuż chodzi tu nie tylko o hołd bohaterom i o naukę. Głównym jest tu bezwzględnie znaczenie wychowawcze. To samo powiedzieć można o alei łazików, łamiących plany przemysłowo-finansowe. Niema ważniejszego politycznego wypadku, któryby nie znalazł natychmiast wyrazu i oddźwięku w pracy parku.

Politycznym centrum parku jest plac

S p o s ó b Z S R R ! Rozmowa z robotniczą delegacją francuską do ZSRR

Uważajcie. Większość — to bezpartyjni proletariusze. Delegaci z francuskich fabryk. Głęboko na wyjazd do ZSRR, wydawano im po fabrykach, na przedsiębiorstwach, wśród okrzyków radości i entuzjazmu.

Do ZSRR, by zobaczyć na własne oczy...

Mrok zapadł. Wrócili dopiero z wycieczki. Byli w sanatorium robotniczym. Tam powstał, a tu trwa spór między delegatkami.

Jedna z nich blada, cicha, zaharowana mówi, że nie odda dziecka do żłobka. Za nic! Stanowczo! Kobieta, według niej, nie powinna pracować przy warsztacie — lecz w domu. Ognisko domowe. Przedewszystkim dzieci. Dzieci po pierwsze, dzieci po drugie, dzieci po trzecie. Oczywiście — przy matce — i w domu.

Zaprzecza czarnooka, wesoła delegatka komunistka, rzeczowo, spokojnie

Wywiązują się ogólna rozmowa.

Pierwsza nazywa się — Burgua. Siódmy już rok pracuje w fabryce perfum Cotiego. Prosta robotnica. Gdy miała urodzić — odeszła z fabryki. Przyjęli znowu, ale zmniejszyli płacę.

Oto jej dzień roboczy.

Wstaje o 5.30, sprząta pokój, budzi dzieci, ubiera i odnosi do matki, która pracuje w tym samym domu. Portjerka. Ubiera się, je śniadanie, trochę z sobą zabierze i o godz. 6.30 wychodzi. Do fabryki — da leko. Idzie piechotą. W pół do ósmej jest już w fabryce. Od 12 do drugiej — przerwa obiadowa. Pojechać do domu nie sposób — daleko. O 6-ej fajrant. Za kwadrans 8-a jest w domu. Zjada obiad, reperuje biele, prasuje.

W pół do 10-ej kładzie się spać. Klub, teatr, wycieczka — rzeczy nie do pomyslenia — luksus. Książki, gdyby nawet były leżałyby daremnie. Tak bardzo jest zmęczona.

Z dzieckiem się nie widuje i to ją boli. Zamilkła. Rozmówcy pokiwują ze współczuciem.

Dalej temat rozmowy się zmienia. Rozmawiamy o «wydżwienkach» o tym, że u nas robotnik-szturmowiec za wolą kolektywu przetrzuca się na studia, otrzymuje wyższe wykształcenie, zostaje czerwonym dyrektorem trustu, kandydatem na pierwszy lepszy naczelny posterunek w Związku.

— A jak tam u was we Francji? — zapytuje. Delegaci się śmieją. W piolunowym

tym śmiechu — gorycz, nienawiść. Pomyśleć tylko — robotnik mógłby zostać dyrektorem. Płotka wierutna utopia, nonsens.

Nawet majstrem i to z trudem — za cenę zdrady interesów robotniczych, sprawy robotniczej, towarzyszy.

— Czyż to możliwe, by robotnik we Francji wybił się bez zdrady klasy robotniczej?

Ogólne poruszenie.

— Kto z was posiada wyższe wykształcenie?

Miast odpowiedzi — uśmieški.

— No a średnie?

Milczenie.

— Każdy z nas radby otrzymać takie wykształcenie, ale czy w naszych warunkach jest na to sposób?

— Tak, jest to niemożliwe — potwierdza kolejarz.

— A ja myślę, że sposób jest — mówi metalowiec Martin Żua.

Delegaci odwracają się ku niemu.

— W jaki sposób.

— Sposób ZSRR.

Delegatka zgadza się, że to jedyny sposób, by dzieciom robotniczym zagwarantować wyższe wykształcenie. Inaczej czeka ich niewola. Fizyczna i moralna.

— A czy nie sądzicie, towarzysze, że imperjaliści uczynią wszystko, by tylko dzie ci wasze nie zostały dyrektorami «sposobem ZSRR»?

— Czyż nie pachnie wojną przeciwko Związkowi?

Delegaci zamyśliли się. Mówią z wysiłkiem.

— Hm, — Grube ryby kapitału, oczywiście, prą do wojny, ale drobna burżuazja, wszyscy ci sklepikarze, według mnie, nie są wrogo usposobieni do Związku Sowie tów.

— Tak, tak, nie są wrogo usposobieni — przerywa ktoś. — Czyż nie oni, milenkie, uprzedzali, że ot, skoro przejedziesz granicę ZSRR — puszczą ci kulę w leb.

— Rozmawiałem z chłopem — podchwytuje kolejarz, — ot taka sobie baryłka o pojemności 40 wiader.

Chłopi mówią o ZSRR wrogo, szczegółnie, gdy mówią o kolektywizacji — wspominają pożyczki carskie. To kler ich tak naucza. Jest taka gazeta «Pielgrzym», wydawana przez kler w nakładzie 300.000 egzemplarzy. Rozdają ją bez pieniędzy. Specjalnie dla wieśniaków.

— A ja myślę, — że w ciągu 15 lat już wielu z pośród drobnego mieszczaństwa zrozumiało, że na ZSRR wylewa się pomyj i błota coniemiarą. Wojny nie pragną. Lecz palec o palec nie uderzą, by bronić ZSRR. Kto wie, może, będą stawiać opór — ale pasywny.

— A brednie i oszczerstwa na komunistów wciąż się mnożą — podchwytuje kolejarz. — Zdarzy się katastrofa kolejowa — zaraz powiedzą, że to bolszewicy.

Piekarz Feille krzyczy gniewnie.

— Francuski proletariusz nie pójdzie na wojnę przeciwko ZSRR...

— Wśród robotników francuskich tli

plomień protestu. Widziałem to na dwóch pogrzebach rewolucjonistów przez policję zabitych. Taki bojowy nastrój. Każde uderzenie knuta policyjnego wzmagą ten nastrój.

Lecz nastrój ten powinien się przeistoczyć w świadomą obronę ZSRR.

— Niestety — uzupełnia murarz Siugiuraj — groźbę szykującej się wojny odzwyczajają tylko ci, którzy czytają «L'Humanite».

— Wyobraźcie sobie — mówię. — że oto wyjdziecie na ulicę, zobaczycie na ścianach obwieszczenie... rozkaz o mobilizacji... w związku z wypowiedzeniem wojny Związkowi Radzieckiemu, jakże tedy zrobicie?

Wzruszenie ogarnia delegatów. Jeden mówi:

— Ucieknę natychmiast zagranicę...

Lecz wszyscy rozumieją, że to nie jest odpowiedź. Wtedy rozlega się głos:

— Pójdę na punkt zborny, wezmę karabin do ręki.

— Wojnę imperjalistyczną należy przekształcić w wojnę domową.

Właśnie!

Rozmowa dobiega końca. Delegaci z ożywieniem dzielą się wrażeniami.

— Wasi członkowie rządu spacerują ulicą bez eskorty. Armia i naród — nierozzerwalna całość!

— A jaka zdumiewająca technika wojenna!

— I taki entuzjazm, aż na lzy zbiera radości.

— I takie zwycięstwo, taka pewność jutraj! I bezrobocia niema!

F.

Masy pracujące ZSRR szturmowo realizują pożyczkę budownictwa socjalistycznego

Żądanie robotników charkowskiej fabryki traktorów w sprawie wypuszczenia pożyczki państwowej czwartego i ostatniego roku pięcioletki, podjęte zostało przez masy robotnicze ZSRR z wielkim entuzjazmem.

Wszystkie przedsiębiorstwa, wszystkie fabryki i kolektywy, w tej liczbie i polska ludność pracująca Białorusi i Ukrainy, polskie rejony — Marchlewszczyzna i Kojdanowszczyzna przyłączyły się do masowej akcji zdobycia funduszy na budownictwo socjalistyczne.

Wypuszczona pożyczka realizuje się w iście bolszewickim tempie. Zaraz pierwszego dnia robotnicy fabryk Moskwy, Leningrodu, Charkowa, Mińska, Uralu, Magnitogorska, Kuzbasu i t.d. zgłosili swój udział w pożyczce, większość robotników zapisała się na miesięczny zarobek. Proletariat Moskwy pierwszego dnia pożyczyl państwu 65 milionów rubli.

Siódmego dnia zapisów na pożyczkę Moskwa dała już całkowitą sumę, wyznaczoną według planu, a nawet przewyższyła plan (104 proc.). Termin realizacji pożyczki jeszcze nie upłynął, wielki rozmach tej akcji nie daje się zrealizować w ciągu 10 dni i obrzymia masa ludności nie mogła jeszcze być obsłużona. Dlatego też jeszcze trwają podpisy w całym kraju i codzień wpływają nowe sumy na budownictwo socjalizmu.

Już na podstawie danych z pierwszych dni można sądzić o powodzeniu pożyczki. Proletariat ZSRR wie, że nie może liczyć na zaciągnięcie pożyczki zagranicą i że wszystkie środki pieniężne mobilizować musi sam.

O zrozumieniu tej konieczności przez najszybsze masy pracujące ZSRR świadczy szybkie tempo realizacji pożyczki. Prócz Moskwy wiele ośrodków przemysłowych

wykonało plan pożyczki. Z dnia na dzień rośnie fundusz pożyczkowy: do dnia 15-go czerwca zrealizowano pożyczkę na sumę 1 miliard 7 milionów rb. W pożyczce roku 1931 w ciągu pierwszych 5 dni zapisano tylko 369 mil. rub. Jeżeli porównamy te cyfry z wynikami roku ubiegłego, będziemy mieli pojęcie o wzroście świadomości i aktywności proletariatu w Związku Radzieckim.

Na wsi w roku zeszłym w piątym dniu zapisów osiągnięto 300 tys. rub., a obecnie w takim czasie mamy już 18 milionów. Rozwój kolektywów podniósł ogromnie świadomość kolektywników i chłopów.

Rozmach i tempo rozwoju akcji pożyczki wskazuje na to, że termin realizacji dla miast — dwie dekady i dla wsi — jeden miesiąc jest niewątpliwie dostatecznym, aby plan pożyczki wykonać całkowicie.

M. K.

Położenie polskiej emigracji robotniczej we Francji

142 wielkich pieców na ogólną liczbę 220 spowodowało wyrzucenie na bruk 6500 robotników polskich, którzy tam pracowali.

Bezrobotni polacy przeważnie nie otrzymują żadnych zapomóg od rządu francuskiego. Z 300.000 robotników polskich pracujących na kapital francuski około 100.000 już straciło pracę, czyli co trzeci robotnik polski we Francji jest bez pracy. W początkowym okresie rozwoju bezrobocia wielu robotników polskich a zwłaszcza rolnicy — powrócili do kraju, ludząc się, że potrafią się urządzić na wsi w Polsce faszystowskiej. Inni znów, którzy wyjechali z Polski 8—10 lat temu, nie wiedząc, co się tam obecnie dzieje, i naiwnie wierząc klechom i zdrajcom, mieli nawet nadzieję, że po powrocie znajdą pracę... w fabrykach. W połowie 31 roku wielu z powracających wwoziło ze sobą do Polski faszystowskiej trochę grosiwa, uciulanego przez lata ciężkiej harówki i niedoładania. Rząd faszystowski w Polsce żeby zdobyć trochę gotówki na gwałt mu potrzebnej na przygotowania wojenne, w pewnej mierze nawet zachęcał do reemigracji do Polski.

W ciągu ubiegłego roku około 60.000 robotniczy polskich wrócił z Francji do Polski. Powracający powiększyli kadry wciąż rosnącej armii bezrobotnych w kraju, i są wydani na pastwę śmierci głodowej. Listy nadchodzące z Polski (przeważnie bez znaczków pocztowych) od tych którzy powrócili poprostu przejmują grozą. To też ostatnio reemigracja raptownie maleje.

Robotnicy polscy we Francji coraz bardziej rozumieją, że powinni TU we Francji wspólnie z robotnikami francuskimi walczyć o zapomogi, o polepszenie bytu, przeciwko atakowi kapitału.

Konsulaty faszystowskie we Francji starają się obecnie różnymi metodami wstrzymać reemigrację.

Bezrobotni, odsyłani są często pod opieką flików francuskich do francuskiego ministerstwa pracy, gdzie zmuszają ich podpisywać niewolnicze kon-

trakty na robotę rolną za 150—200 fr. miesięcznie (przy 14 godzinnym dniu pracy). Wielu z tych co podpisali takie kontrakty ucieka po dwóch tygodniach, nie mogąc wytrzymać kolonialnych warunków pracy. Takich uciekinierów policja traktuje jako «włóczęgów».

W większych środowiskach jak w Paryżu, Lill, Strasburgu, można spotykać setkami bezrobotnych polaków, którzy wygłodzeni, bezdomni, błąkają się po ulicach miast. Nie mają oni co jeść ani gdzie się przespaciać.

Faszystwy polski i imperjalizm francuski starają się wykorzystać tę nędzę dla swoich przygotowań wojennych. W wielu miejscowościach rząd francuski w porozumieniu z faszystwem polskim, zmusza polskich bezrobotnych do angażowania się do legionu cudzoziemskiego (jest to armia przeznaczona do dławienia wywoleńczego ruchu rewolucyjnego w koloniach francuskich jak Indochiny, Marokko, Syryja, i t.p. i która w nadciągającej wojnie rzucana będzie przeciw ZSRR i przeciw «wrogowi wewnętrznemu»).

W innych znów miejscowościach faszystwi polscy i czarne kruki bogoojczyńskie urządzają kuchnie dla bezrobotnych, gdzie wydaje się raz na dzień a czasami tylko 3 razy na tydzień obrzydlawą zupkę i kawałek śmierdzącego spleśniałego chleba. Przy rozdawaniu zupki «opiekunowie» starają się wciągać robotników do Strzelca i innych organizacji wojskowych. W wielu wypadkach, ja! naprz.: w Croix (na Nordzie) i w Billancourt, niezależnie wydawanie zupki od wstępowania i aktywnej pracy w organizacji faszystowskiej.

Faszystwi polscy stawiają sobie podwójne zadania: 1. chcą oni oderwać robotników polskich od wspólnej walki z robotnikami francuskimi, nie dopuścić robotników polskich do organizowania się w rewolucyjnych organizacjach, 2. wciągać robotników polskich do organizacji wojskowych i mieć gotowe kadry dla armii na wzór band Hallera w r. 1920.

Jedynie Komunistyczna Partja Francji i rewolucyjne związki zawodowe stoją na straży najżywniejszych interesów mas pracujących. Stają na czele walki wszystkich bezrobotnych, bez różnicy narodowości i kierują akcją o zapomogi wystarczające na życie, wypłacane wszystkim bezrobotnym bez żadnych ograniczeń. We wszystkich ośrodkach przemysłowych tworzone są komitety bezrobotnych, grupujące wszystkich bezrobotnych do walki.

Komitetem bezrobotnych udano się drogą uporczywej walki (manifestacje przed parlamentem, interpelacje radnych komunistycznych i popierane przez manifestacje robotnicze, bojowe demonstracje, marsze głodowe i t.p.) wyrwać pewne częściowe zwycięstwo dla bezrobotnych, jak naprz. podwyżkę zapomóg dziennych o półtora franka przedłużenie w Paryżu czasu trwania zapomóg o dwa miesiące i t.p. W gminach komunistycznych jak w St. Denis, Ivry i t.p. wszyscy bezrobotni bez różnicy czy francuz czy polak otrzymują prócz zapomóg w gotówce również obiady i kolacje.

To wszystko daleko nie wystarcza. Komitety bezrobotnych stawiają sobie za zadanie: a) zgrupować wszystkich bezrobotnych do nieustannej walki o podwyższenie zapomóg, o wydawanie zapomóg wszystkim częściowo i całkowicie bezrobotnym (dotychczas zaledwie 1/5 część całkowicie bezrobotnych korzysta z zapomóg a częściowo bezrobotni zupełnie nie otrzymują zapomóg) b) zorganizować jednolity front jeszcze pracujących i bezrobotnych do walki z atakiem kapitału, terorem policyjnym, prześladowaniem robotników obcokrajowych, c) zorganizować jednolity rewolucyjny front bezrobotnych z pracującymi do walki z wojsnem imperjalistycznym, do rewolucyjnej obrony ZSRR.

W akcji tej polska emigracja robotnicza we Francji, na której ciążyą wielkie zadania musi rozwinać maksimum energii i inicjatywy. W akcji tej musimy rozwinąć współzawodnictwo socjalistyczne i szturmowość dla umiejętnego i jaknajlepszego i jak najszybszego organizacyjnego ujęcia całej emigracji robotniczej we Francji i pokrzyżowania planów imperjalizmu francuskiego i faszystwu polskiemu.

Nikt z nas nie będzie robił. Naprzód z energią bolszewicką do pracy!

Kryzys ekonomiczny i wzrastające wraz z nim bezrobocie odbijają się ze szczególną siłą na polskiej emigracji robotniczej we Francji.

Od samego początku obecnego kryzysu burżuazja francuska starała się spotęgować antagonizm między robotnikami francuskimi a obcokrajowcami. Faszystwi i socjalfaszystwi wmawiali robotnikom, że jeżeli się wyrzuci robotników obcokrajowych z Francji, to kryzys się skończy i nie będzie bezrobocia. Burżuazja francuskiej chodziło o sianie nienawiści i rozbić klasę robotniczą weewnątrz na dwa wrogie obozy: francuzów i obcokrajowców, ażeby wobec braku jedności móc łatwiej obniżyć zarobki, zaostriżyć kapitalistyczną racjonalizację i zaprowadzić system przetrzeźnienia ciężarów kryzysu na barki mas pracujących.

Wyrzucając robotników obcokrajowych z pracy rząd francuski często zmusza ich do przyjęcia innej pracy na podstawie niewolniczych kontraktów placąc im przeważnie o połowę mniej niż zarabiali przedtem. Ci, którzy odmawiali, muszą opuścić Francję. W ten sposób burżuazja usiłuje nie tylko nabywać tanią siłę roboczą wśród robotników obcokrajowych, lecz przygotowuje teren do obniżek i dla robotników francuskich pracujących w danych przedsiębiorstwach.

Burżuazja francuska z jednej strony usiłuje przekształcić emigrację robotniczą w narzędzie obniżania zarobków całej klasy robotniczej, z drugiej zaś strony socjalfaszystwi — agenci i organizatorzy przeprowadzenia polityki kapitalistycznej przetrzeźnienia ciężarów kryzysu na barki mas pracujących, wykorzystują rolę wyznaczoną emigracji dla szczenia robotników francuskich przeciwko robotnikom obcokrajowym, że niby oni są winni temu wszystkiemu, że jest bezrobocie, nędza i t. p. i tym samym usiłują odwrócić uwagę od prawdziwych winowajców — od kapitalistów. Socjalfaszystwi wykonując swoją rolę, wyznaczoną im przez burżuazję — rozbić klasę robotniczą wewnątrz — starają się wmówić w robotników że są oni przez SWÓJ rząd uprzywilejowani, że rząd o nich dba, winni zaś ich nędzy są robotnicy obcokrajowi.

W gałęziach przemysłu, gdzie kryzys spowodował całkowite, lub częściowe unieruchomienie fabryk — burżuje wyrzucają w pierwszym rzędzie robotników obcokrajowych. Tak naprz., zamarcie

POD JARZMEM KAPITAŁU—PRZESŁADOWANIA ROBOTNIKÓW OBCOKRAJOWYCH

W ZSRR—WSZYSCY ROBOTNICY B Z ROZNIŁY NARODOWOŚCI I JĘZYKA SĄ BRAĆMI W WALCE O SOCJALIZM

DO OBRONY ZSRR—OJCZYZNY UJARZMIONYCH CAŁEGO ŚWIATA

Wzrost represji wobec robotników obcokrajowych

Francuska gazeta burżuazyjna Entrantszan przytacza oficjalne dane ministerstwa pracy o stanie zatrudnienia robotników obcokrajowych we Francji. Dane te świadczą, że zaostrzający się kryzys ekonomiczny ze szczególną siłą uderza w robotników obcokrajowych. Władze wprowadzają coraz to nowe ograniczenia pracy dla robotników obcokrajowych. W r. 1931 było oficjalnie zarejestrowanych 102.266 świeżo przybyłych robotników obcokrajowych z nich 25.805 przemysłowych, 74.463 robotników rolnych.

W tym samym okresie wyjazd robotników obcokrajowych z Francji stale wzrasta. W r. 1931 wyjechało oficjalnie zarejestrowanych 92.918 robotników obcokrajowych, a od stycznia do maja 1932 wyjechało 61.831 robotników obcokrajowych. Tyle cyfry oficjalne. Faktycznie zaś wyjechało z Francji od stycznia do maja 1932 roku 124 tys. osób.

Statystyka ta nie obejmuje, rzecz jasna, robotników obcokrajowych, wyjeżdżających przymusowo z Francji. Wsydlonych, przesładowanych i uwięzionych za wścizność. Statystyka oficjalna również milczy o tych robotnikach obcokrajowych, szczególnie zaś o robotnikach polskich, których władze zmuszają głodem i represjami do wstępowania do legji cudzoziemskiej, by werbować wśród nich kadry do rezerwowej kontrrewolucyjnej armji Hallera.

Statystyka również milczy o tych, których władze francuskie przymusowo przesiedlają na robotę rolną, gdzie muszą przymusowo odrabiać niewolnicze kontrakty.

O tym milczy statystyka. Nie milczą jednak robotnicy obcokrajowi. Wrzenie rośnie. Rośnie również świadomość, że jedynie pod sztandarami organizacji rewolucyjnych można stawić zdecydowany opór zamachom kapitału.

Polska emigracja robotnicza w Kanadzie staje do walki 35 proc. robotników bez pracy

Od stycznia 1930 r. do marca 1932 r. bez robotnie w Kanadzie wzrosło z 289.984 do 726.694 osób. Są to rządowe cyfry statystyczne i bezwzględnie znajduje się poza nimi wielka ilość bezrobotnych, sięgająca setek tysięcy osób. Ogółem bezrobotni objętych jest 35 proc. kanadyjskich robotników. Powyższe cyfry zostały przedłożone przez profesora uniwersytetu w Toronto.

Odnosnie pomocy dla bezrobotnych, zebrani profesorowie oświadczyli, że w Kanadzie opieka i pomoc dla ludzi pozbawionych pracy stoi na ostatnim miejscu.

Wrzenie w masach pracujących rośnie. Nie pomogło zapędzenie kompartij w podziemia nielegalności.

Chcąc więc stworzyć «klapę bezpieczeństwa» władze przy czynnej pomocy socjalistów wzmagały nagonkę przeciw robotnikom obcokrajowym. Sypią się ma sowe wysiedlenia.

Heca ta napotyka jednak na zacięty opór proletariatu i pracującego chłopstwa w Kanadzie.

W Sudbury za udział w demonstracji 1 Maja ośmiu robotników obcokrajowych zostało skazanych na więzienie od 15 dni do 6 miesięcy. Po odbyciu kary wszyscy mają być deportowani.

W Rouyn — 23 z ogólnej liczby 34 robotników, oskarżonych za udział w zakazanym zebraniu, zostało skazanych na terminowe więzienie aż do 6 miesięcy. Będą oni przymusowo wysiedleni.

W Quebec 26 maja policja podjęła kroki w celu deportowania wszystkich robotników w Rouyn, Que, którzy zostali skazani

Represje przeciwko polskim robotnikom w Luksemburgu

Na podstawie ustawy, uchwalonej w roku 1920 i uprawomocnionej w r. 1928 wszyscy cudzoziemcy, pragnący mieszkać w W. Księstwie Luksemburg ponad 6 miesięcy, winni zwrócić się do odnośnych władz o wydanie im odpowiednich zezwoleń pobytu. Donie dawna ustawa ta nie była stosowana, i dopiero w kwietniu r. b. polscy robotnicy pracujący w Luksemburgu otrzymali od policji wezwania złożenia odpowiednich podań, jeśli pragną pozostać w kraju. Skutkiem wezwania policji około 400 polskich robotników złożyło odpowiednie deklaracje, lecz w tych dniach 360 z nich otrzymało zawiadomienia, że władze administracyjne uchylili ich prośby, wobec czego muszą oni opuścić terytorjum księstwa luksemburskiego. Mający przymusowo wyjechać z Luksemburgu znajdują się pod dozorem policji.

Zwraca uwagę okoliczność, że gdy robotnicy w swej naiwności zwrócili się do polskiego konsula o «pomoc», ten im radził,

żeby wstąpili do ligi cudzoziemskiej we Francji.

Wraz z temi masowymi wysiedleniami wzmaga się niesłychanie represje wobec robotników obcokrajowych, szczególnie polskich.

Wzmogły również ostatnio swoją działalność polskie organizacje faszystowskie: Strzelec i przysposobienie wojskowe.

Żaden z powyższych wymienionych momentów nie jest przypadkowy — są one połączone jednym celem «oczyszczyć» polską emigrację z elementów rewolucyjnych, żeby, następnie, tym swobodniej znęcać się nad polską emigracją robotniczą, fakty również mówią, że władze w Luksemburgu czynnie pomagają polskiemu faszystwom i władzom francuskim w tworzeniu na emigracji drugiej armji Hallera.

Od naszej bojowej postawy zależy nasz dalszy los. Łączmy się więc do walki.

Polski emigrant.

W krajach kapitału robotnicy własną krwią opłacają swe prawo do ulicy. W ZSRR panuje wolność dla robotników i chłopów.

Polscy robotnicy w Belgii biorą czynny udział w strajku powszechnym górników

21 czerwca zaczął się w Zagłębiu węglowym Borina strajk górników, który po dwu dniach przekształcił się w strajk powszechny, ogarniający 39 tys. górników.

na więzienie do 6 miesięcy za udział w demonstracji 1-go Maja.

Trybunał emigracyjny w Hali postanowił deportować 11 rewolucyjnych robotników obcokrajowych i odstawić ich do «ojczyzny», gdzie grozi im wieloletnia katorga i nawet śmierć.

W Port Arthure — 1.000 osób wzięło udział w demonstracji przeciw aresztom i deportacji przywódców ruchu robotniczego, przyjmując jednogłośnie rezolucje protestu.

Po demonstracji urządzono bojowy pochód ulicami miasta.

Strajk wybuchł na znak protestu przeciw nowej obniżce płac o 5 proc. Strajk nosi charakter polityczny i skierowany jest przeciw zdrajcom z reformistycznego związku górników. Dzięki socjalistom, udało się przedsiębiorcom w przeciągu dwu dni obniżyć płace o 40 proc.

I obecnie, kiedy górnicy mają już dość tej lajdackiej polityki socjalzdrajców i przystąpili do strajku powszechnego, socjalistowskie łamistraiki zwrócili się do robotników o przerwanie strajku. W swej zdrazieckiej odezwie łamistraiki piszą: «obecne elementy przedostały się do górników i tworzą komitety strajkowe».

Z polecenia socjalistów policja wzmogła represje wobec robotników polskich t. zn. wobec «elementów obcych». Policja urządza na ulicach kolonji górniczych polowania na robotników polskich. Murem w obronie polskich towarzyszy, biorących czynny udział w walce strajkowej — stają robotnicy belgijscy. W wielu miejscowościach siłą odbito aresztowanych robotników-polaków. «Humanite» nawołuje do strajku powszechnego w Belgii.

MANIFEST

Kanadyjskiej Ligi Obrony Robotniczej w sprawie deportacji robotników obcokrajowych

Nowa fala dzikiego teroru i represji na ruch robotniczy, najazdy na domy i lokale organizacji robotniczych, brutalne napady policji na demonstracje robotników, sekretne areszty i masowe deportacje charakteryzowały działalność rządu za ostatnie dwa tygodnie.

Jedenastu robotników: D. Chomici, O. Wade i K. Cesinger z Winnipegu, A. Vaara i M. Parker z Sudbury, S. Worozbył, N. Mychajczuk i J. Stahlberg z Montrealu, G. Farkas z Oshawy, H. Kist, F. Zucher z Vancosuwer, i nieznaną ilość innych, znajdują się w Halifax, skąd oczekuje ich deportacja do Polski, Finlandji, Niemiec i Węgier.

Łudzie ci zostali sekretnie aresztowani w nocy. W Halifax postawiono ich przed tajnym, naznaczonym przez rząd trybunałem.

Przyczyn tego ataku na ruch robotniczy trzeba szukać w nieudanych próbach rządu Benneta dostarczenia «pracy dla wszystkich». Obecnie rząd usiłuje zdusić masowy ruch bezrobotnych, domagających się ubezpieczenia od bezrobocia na koszt państwa. Obniżka zarobków i wyrzucanie z pracy stoja na porządku dziennym.

Obecnie rząd wprowadza nowe metody tajemnych deportacji, spodziewając się że tym sposo-

bem powstrzyma masowy, ruch protestacyjny.

Te faszystowskie metody, użyte podczas ostatnich ataków, przypominają czasy wojenne, one i wskazują, że rząd Benneta próbuje swe siły na wypadek wojny i stanu wyjątkowego, jaki zostanie, niebawem, wprowadzony z chwilą ogłoszenia wojny przeciw ZSRR, do której Japonja gorączkowo przygotowuje się i do której przyłączają się zachodnio-europejscy imperjaliści i dyktatorski rząd Benneta.

Kanadyjska Liga Obrony Robotniczej wzywa wszystkich stanąć w obronie robotników, trzymanych dla deportacji i żądać ich natychmiastowego zwolnienia.

KLOR oddzielnie wzywa robotników Kanady zrozumieć, że deportacja robotników obcokrajowych, którzy walczą z głodową polityką rządu Benneta, jest atakiem na całość klasy robotniczej.

KLOR apeluje utworzyć specjalne komitety obrony robotników obcokrajowych i żądać zniesienia wszystkich reakcyjnych praw, skierowanych przeciwko nim.

O zjednoczony front w obronie całej kanadyjskiej klasy robotniczej.

Centralny Komitet Wykonawczy KLOR.

Masowe wysiedlenie robotników obcokrajowych ze Stanów Zjednoczonych Emigracja zamarta

Senat amerykański powziął uchwałę mocno ostrzegającą emigrację do Ameryki i potęgającą opiekę i kontrolę nad robotnikami, przybyłymi w przeciągu ostatnich 15 lat z krajów, gdzie ład i porządek nie jest ostatecznie utrwalony.

Prócz tego senat dał całkowitą swobodę władzom policyjnym w wysiedlaniu robotników obcokrajowych podejrzanych o przynależność do organizacji rewolucyjnych.

Gazety burżuazyjne donoszą:

Imigracja do Stanów Zjednoczonych zmalała w ostatnich dwóch latach o 90 proc.

Liczne deportacje «Niepożądanych» cudzoziemców (16.021 w ciągu ostatnich 10 miesięcy) oraz fala «dobrowolnych» wyjazdów obcokrajowców ze Stanów Zjednoczonych sprawiają, że imigrantów więcej ubywa, niż przybywa.

O podobnej sytuacji donoszą z Kanady. Jasnym jest, że te stosunki wynikają z obecnej sytuacji gospodarczej i katastrofalnego bezrobocia światowego.

Dla pismaków burżuazyjnych jasna jest heca i prześladowanie robotników obcokrajowych. Oni to witają. Ruch rewolucyjny zaś z całą ostrością zwaicza tę hecę. KP St. Zjednoczonych staje na czele akcji w obronie robotników obcokrajowych.

Handel zagraniczny Polski kurczy się nieprzerwanie

Warszawa (Inform. własna). Ogłoszone przez prasę polską cyfry handlu zagranicznego Polski świadczą o katastrofalnym kurczeniu się całego życia gospodarczego Polski.

W okresie styczeń—maj r. b. przywóz do Polski wyniósł zł. 362.048 tys., wywóz zł. 461.567 tys. Nadwyżka wywozu nad przywozem w roku bież. z miesiąca na miesiąc topnieje: w marcu wynosiła jeszcze zł. 30.726 tys., w kwietniu zmniejszyła się do zł. 17.316 tys., w maju spadła do zł. 4.833 tys.

Jednocześnie kurczy się wogóle suma obrotu z zagranicą zarówno przywozu, jak i wywozu. Gdy w roku 1931, w okresie styczeń—maj, przywóz wynosił zł. 675.517 tysięcy, to w roku bieżącym osiągnął tylko zł. 362.048 tys. Tak samo wywóz: z zł. 788.656 tys. spadł do zł. 461.567 tys. W jednym i drugim przypadku zmniejszenie sumy obrotu przekracza 40 proc. Wskazuje to na niezmiernie osłabione tempo życia gospodarczego.

Najbardziej obniżył się przywóz surowców, potrzebnych dla przemysłu: metali i tp. — z zł. 49.114 tys. do zł. 19.968 tys., czyli o 60 proc. (w tym szmelc żelazny o 90 proc.), wełny, bawełny, przędzy — z zł. 144.709 tys. do zł. 79.127 tys., czyli o 50 proc.

Wywóz przetworów mięsnych zmniejszył się o 40 proc., jaj o 50 proc., trzody chlewnej o 70 proc., masła o 90 proc.

W dziale produkcji przemysłowej wywóz węgla spadł z zł. 129.569 do zł. 86.438 tys., czyli o 33 proc., szyn, żelaza, stali, blachy żelaznej i rur razem z zł. 58.192 tys. do zł. 12.648 tys., czyli o 80 proc.

Całą parą w tył!

Redaktor odpowiedzialny
JAN ZPOLSKI.